

ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور

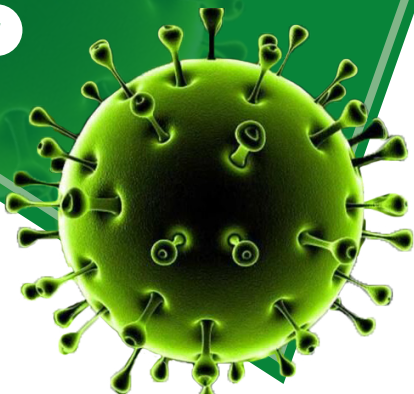
توصیه نامه شماره چهار:
اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی
ارتباط با طیور و سایر پرندگان

تهیه شده در:

کارگروه ملی ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا
در جامعه روستایی و عشایری کشور

۲۲ اسفندماه ۱۳۹۸

بیماری کرونا (کوید ۱۹) چیست و چه چیزی باعث آن می شود؟

ویروس کرونا جدید، یکی از انواع ویروس های خانواده کرونا است که در انسان بیماری ایجاد می کند. این ویروس از فرد مبتلا به سرعت به افراد دیگر سرایت می کند. افراد بسیاری در سراسر جهان و ایران به بیماری کرونا مبتلا شده اند. این بیماری تاکنون موجب مرگ هزاران نفر در جهان شده است.

آیا پرندگان باعث انتقال ویروس کرونا (بیماری کوید ۱۹) می شوند؟

راه های انتقال این ویروس هنوز به طور دقیق مشخص نشده است، اما راه اصلی انتقال این ویروس از انسان به انسان است. شواهد نشان می دهد که این ویروس خاستگاه جانوری داشته ولی هنوز مشخص نیست چه جانوری منشأ این بیماری بوده و راه انتقال چیست. هر چند این موضوع نیاز به بررسی بیش تر دارد.

اقدامات پیشگیرانه در ارتباط با انواع طیور

سازمان بهداشت جهانی و سازمان جهانی بهداشت دام، توصیه‌های مهمی در این زمینه داشته‌اند. لازم است اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی هنگام هر گونه تماس با دام و طیور زنده رعایت شود، هر چند تاکنون گزارشی مبنی بر ابتلا بیماری در دام و طیور منتشر نشده است.

❖ احتمال انتقال مکانیکی ویروس از انواع پرندگان و سایر حیوانات به انسان وجود دارد؛ بنابراین رعایت کامل اصول بهداشتی هنگام تماس با هر نوع حیوانی ضروری است. قبل و بعد از تماس با هر نوع پرنده باید دست‌ها را با آب و صابون بشویید. همچنین از دست زدن به چشمان، بینی و دهان خودداری کنید.

❖ احتمال انتقال بیماری از انسان به سایر حیوانات از جمله طیور نیز مطرح شده است؛ بنابراین در صورت داشتن بیماری، از تماس مستقیم با طیور جداً خودداری شود.

❖ از تماس با طیور بیمار بدون رعایت نکات بهداشتی اجتناب شود.

❖ به طور مرتب اقدام به شست و شوی وسایل و سالن‌ها با ضد عفونی کننده‌های مناسب و مجاز شود.

❖ استفاده از حوضچه ضد عفونی در درب ورودی مرغداری‌ها و سالن‌ها ضروری است.

❖ ضد عفونی وسایل نقلیه‌ای که داخل محوطه مرغداری می‌شوند از قبیل ماشین‌های حمل مواد اولیه دان، سوخت، جوجه و غیره انجام شود.

❖ جلوگیری از ورود و خروج افراد غیرمجاز به محوطه‌های مرغداری قبل از دوش گرفتن و تعویض البسه و به طور کلی کنترل ورود و خروج افراد و وسایل نقلیه طبق دستورالعمل‌های ایمنی زیستی انجام شود.

❖ در صورتی که با افراد دیگری در واحد مرغداری یا خارج از آن در تماس هستید، سعی کنید فاصله حداقل یک و نیم متری را با آنها رعایت کنید.

❖ از تماس با افرادی که نشانه‌های بیماری تنفسی مانند سرفه یا عطسه دارند اجتناب کنید.

❖ در هنگام حضور در مرغداری‌ها، هنگام سرفه یا عطسه آرنج خود را جلوی دهان قرار دهید. اگر از دستمال استفاده می‌کنید آن را در کیسه پلاستیکی قرار دهید، سپس در سطل زباله بیندازید.

❖ سازمان دامپزشکی کشور کشتارگاه‌های دام و طیور و واحدهای بسته‌بندی را ملزم به رعایت مستمر کلیه ضوابط بهداشت فردی، محیطی و فرآیند تولید نموده و بایستی امکانات و تمهیدات لازم را برای مقابله با کوید ۱۹ انجام دهند.

❖ همچنین ممنوعیت هر گونه قطعه‌بندی گوشت مرغ، فرآوری، تهیه جوجه کباب و شنیرسل، طعم‌دار نمودن و غیره در مراکز عرضه فرآورده‌های خام دامی، واحدهای صنفی، غرفه‌های میادین میوه و تره‌بار به دلیل انتقال عوامل بیماری‌زا و آلودگی‌های متقاطع مورد تأیید و تأکید قرار گرفته است.

❖ توجه به مراقبت‌های بهداشتی، رعایت ضوابط و استانداردهای بهداشتی و رعایت نکات ایمنی زیستی در مرغداری‌های صنعتی و نیمه صنعتی و محل‌های نگهداری طیور بومی می‌تواند در قطع زنجیره انتقال این ویروس مؤثر باشد.

سازمان دامپزشکی کشور. (۱۳۹۸). مصوبات ۱۱ گانه اقدامات بهداشتی و پیشگیری مخاطرات در اماکن دامی و مراکز عرضه جهت پیشگیری از هرگونه مخاطره بهداشتی از جمله کرونا به مصرف کنندگان. تهران، سازمان دامپزشکی کشور، قابل دسترس در:

<https://www.ivo.ir/?siteid=1&pageid=129&newsview=250197>

سازمان دامپزشکی کشور. (۱۳۹۸). امنیت زیستی در مرگداری های صنعتی، سازمان دامپزشکی کشور، قابل دسترس در:

<https://www.ivo.ir/index.jsp?fkeyid=&siteid=1&pageid=5788>

The World Organization for Animal Health (OIE). (2020). Questions and Answers on the 2019 Coronavirus Disease (COVID-19). The World Organization for Animal Health (OIE). Accessed 13 March 2020, Available online: <https://www.oie.int/en/scientific-expertise/specific-information-and-recommendations/questions-and-answers-on-2019-novel-coronavirus>.

عنوان: ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور، توصیه نامه شماره چهار: اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی ارتباط با طیور و سایر پرندگان
پدیدآورندگان: ارکیده حیدر نژاد، اسماعیل کرمی دهکردی
ویراستاران: جواد قاسمی، علیرضا سید اسحق
مدیر داخلی: شیوا پارسانیک
تهیه شده در: کارگروه ملی ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور، دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی
ناشر: مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی
طراحی و آماده سازی: دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی
صفحه آرا: نرگس بهادر
شمارگان: محدود
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸
قیمت: رایگان
مسئولیت درستی مطالب با نویسندگان است.

برای غنا بخشیدن به محتوای آئین نامه لطفا نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق شماره تلفن و دورنگار به شرح زیر با ما در میان بگذارید. شماره تماس ۲-۴۴۱-۶۶۴۳۰۴۴۵ و دورنگار ۴۴۵-۶۶۴۳۰۴۴۳

شماره ثبت در مرکز فن آوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی ۴-۹۸ به تاریخ ۹۸/۱۲/۲۷ است.

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی، طبقه ۱۲
تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ | تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴ | کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۶۸